

Muzea

● **Bible Lands Museum** nabízí výstavy spojené s biblickými dějinami Jeruzaléma, římské nástěnné fresky a sbírku řecké keramiky. Je otevřeno denně kromě pátku a soboty. Poblíž najdete ještě Izrael muzeum a budovy, kde jsou vystaveny proslulé Svítky od Mrtvého moře.

● **Museum Israel** skýtá bohatý výběr judaiky, moderního umění a orientálních sbírek. Momentálně vystavuje například soukromou sbírku chanukových svícnů, fotografie a artefakty kavkazských Židů a průřez designem židů od r. 1859 do r. 1997.

Snímky: archiv

● Návštěvník Jeruzaléma by neměl opomenout **Muzeum islámského umění**, které je – stejně jako Museum Israel – otevřeno i v sobotu. Najdete tu sbírku tradičních palestinských vyšívaných oděvů a výstavu koberců. Stálá expozice se týká orientálního umění.

● Zájemci o archeologii a vykopávky mohou navštívit **Rockefellerovo muzeum archeologie** otevřené denně kromě úterka, pátku a soboty.

● **Památník obětem holocaustu Yad Vashem** nabízí kromě příležitosti piety a zamyšlení i zajímavou výstavu a možnost bádat po rodinných osudech. Je otevřen denně kromě pátku a soboty.

→ Návštěvníky anglikánského kostela St. Andrew v západním Jeruzalémě, naproti filmovému klubu Cinemateque, obdobný problém nečká: naopak, dostanou ještě i skleničku pravého anglického punče.

Vánoční trhy v českém slova smyslu zde nalézt nejde, ale evropského návštěvníka zcela určitě zaujme již zmíněný arabský „suq“, neboli trh.

Můžete zde pořídit typické suvenýry z Jeruzaléma: kříže z olivového dřeva, růžence, arménskou keramiku, židovské náboženské předměty, koberce, beduínské výšivky a vodní dýmky. Pro fanoušky kých se najdou i pravé trnové koruny a obrázky mrkacího Ježíše.

Kdo vstoupí do Starého Města Jaffskou branou, bude zcela určitě zaplaven ochotnými průvodci. Někteří z nich jsou praví turističtí průvodci bez práce – ti u sebe většinou mají legitimaci ministerstva cestovního ruchu. Ostatní se snaží vydělat na naivních cizincích. Nejlepší je zajistit si průvodce před vstupem do Starého Města. V západním Jeruzalémě je spousta cestov-

ních kanceláří organizujících vycházky a výlety i do okolí města za přijatelné ceny.

3000 let města Jeruzaléma

Jeruzalém byl podle tradice založen králem Davidem před více než 3000 lety. Jeho historie je bohatá na zvraty a krvavé konflikty.

První Chrám byl vystaven králem Šalamounem na sklonku 2. tisíciletí př. n. l. V roce 586 př. n. l. jej zbořil perský král Nabuchadnežar a až Makabejské povstání ve druhém století př. n. l. umožnilo postavení Druhého Chrámu. Zanedlouho poté, v roce 70 n. l., byl však

i tento zbořen a znesvěcen. Chrámová hora se rukou císaře Tita proměnila v doutnající zbořeníště a následovalo vyhnání Židů ze Svaté země, období tzv. diaspory.

Po Římanech nakrátko dobyli Jeruzalém Peršané v roce 611, ale již v roce 629 se město vrátilo pod Byzantskou nadvládou.

Od roku 632 se datuje vláda islámu na Arabském poloostrově. Když kalif Omar navštívil poprvé Jeruzalém, zhrozil se nad zuboženým stavem Chrámové hory. Pro Islám je toto místo rovněž posvátné, neboť se věří, že právě odtud prorok Mohamed vystoupil na nebe s archandělem Gabrielem.

Omar začal s rekonstrukcí Chrámové hory, kterou dokončili jeho nástupci, spolu s výstavbou mešity Al Aksa v roce 691. Její zlatá kupole dodnes tvoří dominantu Jeruzaléma.

V 11. století přemohli Abbasidský kalifát Seldžukové, Jeruzalém však stále zůstával pod muslimskou kontrolou.

Křesťanská Evropa reagovala vyhlášením křížových výprav (začaly v roce 1099). Vojskový úspěch křížáků však

Snímky: Jan Dražan

Nejposvátnější židovské místo – Zed nářků